

نبض اقتصاد

دلیل گرانی مرغ مشخص شد

معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت، از تشکیل پرونده تخلف برای حدود ۶۰۰ مرغداری به دلیل احتکار یا عرضه خارج از شبکه خبر داد. به گزارش شانا، سیدجواد احمدی اظهار کرد: پس از التهابات ایجادشده در بازار مرغ و عدم عرضه کافی این محصول به بازار و دریافت گزارش‌هایی مبنی بر این‌که برخی از مرغداران از عرضه مرغ به بازار خودداری کرده یا مرغ تولیدی را خارج‌ازشبهه عرضه می‌کنند، موضوع در دستور کار این سازمان قرار گرفت. وی ادامه داد: طی بازرسی‌های انجام‌شده از حدود ۳۰۰۰ واحد مرغداری توسط بازرسان سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها در بازه‌زمانی ۲۰روز گذشته، ۵۷۳ واحد تولیدکننده مرغ که مبادرت به احتکار یا عرضه خارج‌ازشبهه مرغ کرده بودند، شناسایی و پس از تشکیل پرونده با ارزش بیش از ۱۱۴۰ میلیارد ریال به تعزیرات حکومتی معرفی شدند. معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت با اشاره به اقدامات انجام‌شده این سازمان در مرغداری‌ها، کشتارگاه‌ها و عمده‌فروشان و خرده‌فروشان مرغ اظهار کرد: با توجه به وضعیت نابسامان بازار مرغ در ماه‌های اخیر بازرسان این سازمان و سازمان صمت استان‌ها همگام با سیاستگذاری دولت برای صیانت بیشتر از حقوق مصرف‌کنندگان، کمک به برقراری ثبات و رفع التهاب و ناامن‌سازی فضا برای سودجویان، با بهره‌گیری از تمام ظرفیت و امکانات موجود نسبت به تشدید نظارت‌ها و بازرسی‌ها از این مراکز در سراسر کشور اقدام کردند.

احمدی در ادامه با تذکر به برخی از واحدهای مرغداری که در این برهه قصد احتکار و عرضه خارج‌ازشبهه محصول خود را دارند، گفت: بازرسان این سازمان با جدیت و مطابق قانون با آنها برخورد خواهند کرد. معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت از عموم شهروندان تقاضا کرد درصورت مشاهده هرگونه تخلف اقتصادی اعم از احتکار، عرضه خارج‌ازشبهه، گرانفروشی، عدم صدور فاکتور، تقلب، امتناع از فروش کالا، عدم درج قیمت، فروش اجباری کالا و خدمات مراتب را به تلفن ۱۲۴ اعلام کنند.

خروج جوجه یکروزه از کشور

از سوی دیگر وزیر جهاد کشاورزی، دلایل عمده گرانی مرغ در بازار طی روزهای اخیر به‌رغم جوجه‌ریزی مناسب را اعلام کرد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، کاظم خاوازی در جمع خبرنگاران افزود، در دو روز گذشته متوجه این موضوع شدیم که از مرزهای بانه و سقر، جوجه یکروزه از کشور خارج‌شده و این موضوع ضربه بزرگی به تولید گوشت و مرغ وارد کرده است. موضوع خروج جوجه‌های یکروزه از کشور را با نهادهای مربوط از جمله اطلاعات سپاه درمیان گذاشتیم و امیدواریم این‌ موضوع به‌طور کلی برطرف شده باشد. وی با اشاره به این‌که در سال گذشته بیشترین میزان جوجه‌ریزی صورت گرفت، گفت: اما باوجود این موضوع، بازار مرغ دچار مشکل شد که علل متفاوتی دارد. یکی از علت‌های مهم به هم ریختن بازار مرغ، قیمتگذاری‌های متفاوت این محصول در استان‌های مختلف بود که این موضوع باعث شد مثلا مرغی که باید از یزد به جنوب کرمان می‌رفت به دلیل قیمت بهتر به فارس برود و در آنجا به فروش برسد که این مساله باعث به هم ریختن بازار مرغ و عدم تعادل در توزیع شد. وزیر جهاد کشاورزی تاکید کرد: نکته دیگر، احتکار و انجماد است. متاسفانه گروه‌های بزرگی دست به احتکار و انجماد زدن حتی برخی دستگاه‌ها که به بدنه حاکمیت وصل هستند و نباید دست به انجماد مرغ می‌زدند این کار را انجام دادند. وی افزود، شرکت‌های قطعه‌بندی نیز سه شیفت کار کردند به‌طوری‌که در مراجعه به فروشگاه‌ها مرغ قطعه‌بندی‌شده به میزان وفور بود اما مرغ کامل یافت نمی‌شد. به این ترتیب هرچه مرغ به بازار تزریق می‌شد نیاز برطرف نمی‌شد. وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: در حال حاضر عمده این مشکلات برطرف‌شده هر چند هنوز نگران برخی حرکت‌های پنهان هستم اما درحال حاضر یک‌ونیم برابر نیاز تهران، مرغ وارد بازار شده است. وی گفت: برنامه‌ریزی برای جوجه‌ریزی یک سال آینده در حال انجام است و همچنین برای تأمین نیاز کشور واردات جوجه یکروزه و تخم‌مرغ نطفه‌دار در دستور کار قرار گرفته است.

قیمت فعلی مرغ هم به نفع تولیدکنندگان است و هم نسبت به قیمت قبلی فشار زیادی را به مصرف‌کنندگان وارد نمی‌کند.

گروه شغلی دوم هستند. در گروه سوم تالارهای پذیرایی، استخرهای سرپوشیده و باشگاه‌های ورزشی، چاپخانه‌ها، قهوه‌خانه‌ها، آموزشگاه موسیقی، موزه، سینما، تئاتر و مهدکودک‌ها قراردارند. گروه چهارم هم مشمول باغ‌وحش، شهربازی، مراکز تفریحی آبی و گیم‌نت‌ها هستند که در شهرهای قرمز باید تعطیل شوند.

حمایت از مشاغل خانگی

زهره نوروزی، کارشناس مسائل بازرگانی در گفت‌وگو با جام جم، ضمن اشاره به تعطیلی‌های کرونایی یک سال اخیر گفت: مشاغل مرتبط با گردشگری و صنایع دستی بیشترین آسیب را از سوی کرونا دیده‌اند. وی افزود: استان گیلان به دلیل شرایط جغرافیایی دارای ظرفیت گردشگری است که این صنعت به واسطه ویروس کرونا دچار تهدید جدی شده و کارکنان این بخش به شدت در معرض از دست دادن شغل خود هستند. این کارشناس اقتصادی مهم‌ترین بخش حمایتی از این مشاغل آسیب‌دیده را کمک‌های تسهیلاتی دولت می‌داند و می‌گوید: دولت باید به حمایت‌های مالی از بنگاه‌های آسیب‌دیده اهتمام بیشتری داشته باشد. همچنین برای رفع موقتی مشکلات، موضوع بیمه بیکاری و برداشتن موانع پرداخت آن باید با جدیت در دستور کار دولت قرار بگیرد تا در این شرایط سخت اقتصادی، معیشت کارکنان و خانواده‌های مشاغل آسیب‌دیده از کرونا دچار تهدید نشود.

وی حمایت دولت از مشاغل خانگی را یکی از راه‌های مهم برای جبران آسیب مشاغل در دوره کرونا می‌داند و می‌افزاید: دولت می‌تواند با شناسایی توانمندی‌های شاغلان آسیب‌دیده کرونا، برای آنها کسب‌کار خانگی تعریف کرده و با تقویت بستر اینترنتی فروش آنلاین، راه را برای عرضه محصولات آنها هموار کند. نوروزی گفت: به‌عنوان مثال در استان گیلان محصولات متنوع خوراکی و صنایع دستی وجود دارد. بسیاری از آسیب دیدگان مشاغل دوره کرونا می‌توانند به تهیه و بسته‌بندی محصولات خوراکی و فروش آنلاین آن اقدام کنند. این روش برای محصولات صنایع دستی نیز می‌تواند صورت بگیرد.

ساده‌سازی مراحل شروع کسب‌وکار

سعید ابوالقاسمی، کارشناس مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با جام جم تصریح کرد: به دلیل این‌که ویروس کرونا تأثیر بسیاری در سطح کلی جامعه دارد، کسب‌وکارها را از انرژر زنجیره تأمین با مشکل روبه‌رو می‌کند. پس درواقع می‌توان گفت تمام مشاغل و کسب‌وکارها به دلیل وجود مشکلات عدیده در حوزه زنجیره تأمین، با تهدید روبه‌رو می‌شوند. در این میان، مشاغل خدماتی به دلیل ناپایدار بودن وضعیت جامعه در دوران کرونا، تعطیل شدن‌های مقطعی و کاهش تقاضای مردم با مشکلات بیشتری مواجه خواهند بود. کما این‌که کسب‌وکارهای تولیدی هم باوجود قرار گرفتن در گروه یک مشاغل در حوزه فروش با مشکل روبه‌رو می‌شوند، چراکه بخش فروش آنها با مشاغلی در ارتباط است که در گروه‌های دو، سه و چهار قرار می‌گیرند.

وی افزود، بخشی از حمایت‌ها، اجرایی و بخشی نیز حمایت‌های اقتصادی است. حمایت‌های اجرایی زمانی شکل می‌گیرد که به کسب‌وکارها برای اجرای فعالیت‌های روزمره که منجر به درآمدزایی شود، کمک کند. نمونه آن را می‌توان در ساده‌سازی مراحل شروع کسب‌وکار مشاهده کرد که الزام اخذ مجوز فعالیت پیش از آغاز به کار را از میان برداشت. در کنار آن، لازم است فعالیت‌های اقتصادی نیز در قالب بخشش دیرکردها، بخشش بدهی‌ها و نادیده گرفتن تأخیرها در حوزه‌های تأمین اجتماعی، مالیات و تعرفه‌ها در دستور کار قرار بگیرند. این حمایت‌های اقتصادی زمانی مطلوب خواهند بود که بتواند کسب‌وکارها را به سمتی هدایت کند که کسب‌وکار خود را به حوزه‌های دیجیتال محور نیز منتقل کنند. به‌عنوان مثال، شرایطی می‌توان ایجاد کرد که کسب‌وکارهای کوچک و متوسط با عبور از دیرگیر کردن وضعیت فیزیکی کسب‌وکارها، به سمت استفاده از فناوری‌های نوین در حوزه فعالیت خود بروند و پس از انجام مشاوره در مراجع تعیین‌شده از تسهیلات این حوزه استفاده کنند. درمجموع، بهتر است نهادهای اجرایی، شرایطی ایجاد کنند تا کسب‌وکارها با تغییر در وضعیت فعالیت و با بهبود شرایط به سود استفاده مردم و توان زنجیره تأمین به سمت پشت سر گذاشتن شرایط کرونایی پیش بروند و برای هر اقدام مثبت، یک امتیاز حمایتی در نظر بگیرند. ابوالقاسمی تاکید کرد: در دوران شیوع ویروس کرونا، عملا حمایت قابل‌توجهی از مشاغل و کسب‌وکارها صورت نگرفته است. باید بپذیریم دولت فقیر است، هم در تأمین مالی مشاغل و هم در حوزه اطلاعات مشاغل.

درصورتی‌که دولت و نهادهای حمایتگر، اطلاعات کافی از جزئیات فعالیت کسب‌وکارها از حوزه فعالیت تا نوع فعالیت و توانمندی‌ها در اختیار داشته باشند، آنگاه می‌توانند منابع مالی لازم آنها را برای توسعه و بهبود فعالیت در اختیار مشاغل قرار دهند اما ضعف اطلاعاتی به دلیل زیرساخت‌های خاص اقتصادی و کسب‌وکارها در ایران، چنین امکانی را از دولت می‌گیرد. پس درواقع می‌توان تأکید کرد دولت عملا نمی‌تواند از مشاغل حمایت کند، چراکه اطلاعاتی از آنها در اختیار ندارد.

آسیب کرونا به رسانه‌ها رسید

احمد حسنی، کارشناس مسائل اقتصادی گفت: افزایش قیمت ارز و همزمانی آن با شیوع کرونا و عدم حمایت جدی دولت همراه با افزایش حداقل حقوق کارگر باعث شده شغل‌های زیادی در معرض آسیب جدی و حتی تعطیلی در سال جدید قرار گیرند. از مشاغل و صنوفی که به‌صورت جدی در زنجان مورد تهدید قرار گرفته، می‌توان به فروشگاه‌هایی که به‌صورت اجاره در مرکز شهر و مراکز تجاری زنجان قرار دارند و به فروش لباس و آئمیوه و کافی‌شاپ و اغذیه می‌پردازند اشاره کرد.

وی افزود، مردم به علت وجود کرونا ترجیح می‌دهند در این مکان‌ها حضور نداشته باشند و همزمانی افزایش اجاره‌ها و حداقل حقوق کارگر علت دیگری است که این افراد را از تمديد اجاره منصرف کرده است. صنف دیگری هم که در این مدت در زنجان آسیب دیده و ادامه کار را ناممکن کرده رانندگان تاکسی هستند که به علت کوچک بودن محیط کار و الزام به جابه‌جایی مسافر کم و رعایت مردم در جابه‌جایی حداقلی و عدم افزایش کرایه‌ها باعث رکود در این صنف شده و حتی قیمت خودروی تاکسی را هم کاهش داده است.

این کارشناس مسائل اقتصادی گفت: فعالان در نشریات و خبرگزاری‌های زنجان که حدود ۳۰۰ نفر را شامل می‌شود از شغل‌هایی هستند که نفس‌های آخر را در این ایام می‌کشند. تعطیلی و لغو مجوز بسیاری از مطبوعات در سال گذشته افراد مرتبط با این شغل ازجمله خبرنگار و اعضای تحریریه، دکه دار و شغل‌های مرتبط با توزیع را با مشکل روبه‌رو کرده و امسال در آستانه تعطیلی قرار دارند.

علاوه‌براین اکثر مردم استان زنجان در بازار سرمایه فعال هستند و بنابر آمارها، زنجان استان اول در این زمینه در کل کشور است. رکود در بازار سرمایه و حجم انبوه سرمایه‌گذاری زنجانی‌ها با پول‌های وام و ... در این بازار علاوه‌بر تأثیر رکود کرونایی علل دیگری است که افزایش بیکاری در زنجان را تهدید می‌کند.

چینی فروشان، میلمان، مراکز عرضه پوشاک، کیف، کفش، چرم، خرازی، آتلیه عکس و خدمات فیلمبرداری، آژانس املاک، مراکز تهیه و طبخ مواد غذایی، کافی‌شاپ، ظروف یک‌بارمصرف، فروشندگان پرنده و ماهی‌های تزئینی، فروشگاه تجهیزات بدنسازی، رنگ ساختمانی، صنعتی، خودرو، آموزشگاه رانندگی، سمساری‌ها و ابزار و یراق در دسته

کدام مشاغل باید تعطیل شود؟

بوستان‌ها و مراکز تفریحی، پاساژهای سرباز و سرپسته، مراکز شماره‌گذاری اتومبیل، آرایشگاه‌های مردانه و زنانه، مراکز فروش لوازم آرایشی و بهداشتی، مراکز فروش فرش و موکت، کف‌پوش‌ها، لوازم خانگی، تشک، پارچه و پرده، لوستر و چراغ، صنایع دستی، تزئینات داخلی ساختمان، کابینت، در و پنجره، اسباب‌بازی، لوازم تحریر،

دولت در موج چهارم کرونا چه کمکی برای حفظ مشاغل می‌تواند انجام دهد؟

ویروس بیکاری در بازار ایران

موج چهارم کرونا از راه رسید و دوباره تعداد جانباختگان از این بیماری سه رقمی شد. کرونا علاوه بر گرفتن جان مردم، بلای جان تولید و اقتصاد هم شده و تقریبا همه کشورها در سال گذشته کاهش تولید و رشد اقتصادی را نسبت به سال‌های گذشته تجربه کردند. اقتصاد ایران نیز از این موضوع مستثنی نیست و آسیب دید. از سال گذشته تاکنون برخی مشاغل با تعطیلی روبه‌رو شدند و حتی زمانی که مجوز بازگشایی دریافت کردند، نتوانستند مانند گذشته به کار خود ادامه دهند. در نگاه اول صنعت گردشگری و توریسم آسیب زیادی دید اما بررسی بیشتر نشان می‌دهد همه بخش‌های اقتصاد ضربه خورده و هشدار می‌دهند که ممکن است

دوباره تعطیلی را در برنامه داشته باشیم. آن‌طور که کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند یک میلیون شغل از موج چهارم کرونا از دست می‌رود و ممکن است در کوتاه‌مدت تعداد آنها به سه میلیون نفر افزایش یابد. این‌که دولت در شرایط فعلی چه کمکی می‌تواند برای صیانت از مشاغل کند چارچوب اصلی این گزارش را تشکیل می‌دهد که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

بهار کرونایی

سال ۱۴۰۰ را در شرایطی آغاز می‌کنیم که به گفته مسؤولان بهداشت و درمان کشور وارد موج چهارم کرونا شده‌ایم. تعداد مبتلایان به این بیماری یک هفته‌ای است که افزایش یافته و تعداد مرگ و میر ناشی از این بیماری نیز سه رقمی شده‌است. براساس آخرین رنگ‌بندی‌های ارائه شده از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا، شهر تهران که در تعطیلات نوروز رنگ زرد را به خود گرفته بود به رنگ قرمز تغییر پیدا کرده‌است. بنابراین این مساله موجب شده‌است تا پیشنهاد قرنطینه «اروزه تهران به ستاد ملی مقابله با کرونا داده شود. همچنین این شرایط موجب شده‌است وضعیت دورکاری کارمندان اداره‌های دولتی نیز تشدید شود و فقط با یک سوم ظرفیت به کار خود ادامه دهند. برخی کارشناسان معتقدند بی‌توجهی و بی‌برنامگی مسؤولان

دولت درخصوص کنترل کرونا پیش از آغاز سال ۱۴۰۰ موجب شد تا سفرهای نوروزی به یک‌باره در شرایطی که کشور هنوز درگیر و دار بیماری کروناست در ایام نوروز ۱۴۰۰ آغاز شود. به‌جز سفرهای داخلی و افزایش رفت و آمدها در تعطیلات نوروز که به قول پلیس راه حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافت، در این ایام سفرهای خارجی نیز انجام می‌شد. همین بی‌توجهی‌ها موجب شد تا نوع جدید ویروس کرونا موسوم به ویروس انگلیسی در کشور به شدت پراکنده شود که اخیرا نیز گفته شده‌است با توجه به بی‌نظمی صورت گرفته و کنترل نکردن مرزهای ایران با ترکیه شاهد ورود نوع جدید این ویروس به نام ترکیه‌ای نیز هستیم که ظاهرا بیشتر از نوع انگلیسی افراد سالم را درگیر این بیماری می‌کند. به‌هرحال آنچه مشخص است دولت و ستاد ملی مقابله با کرونا دوباره به‌دنبال نوشدارو بعد از مرگ سهراب هستند و بعد

محدودیت‌های اقتصادی

صادق سبحانی، استاد و تحلیلگر مسائل اقتصادی در همین خصوص به خبرنگار جام‌جم گفت: کشور هم‌اکنون با دو مشکل تورم بالا و آیدمی کرونا مواجه است به‌طوری‌که مسؤولان ارشد دولتی در طول یک‌سالی که گذشته، نتوانستند در کنترل این دو معضل موفق باشند. در همین یک هفته اخیر در اخبار می‌شنویم که هنوز سال ۱۴۰۰ آغاز نشده برخی از اقلام اساسی و واسطه‌ای مانند قیمت مرغ، شکر، سیمان و لبنیات افزایش یافته‌است و این افزایش قیمت دقیقا پیش از ماه رمضان که فقط یک هفته تا آغاز آن باقی مانده‌است، اعمال شد. سبحانی می‌گوید: این شرایط یعنی افزایش قیمت‌ها را بگذارید در کنار بازار خراب این روزهای کسبه و مشاغل آزاد. اگر سری به بازار بزنید مشاهده خواهید کرد که عمده کسبه که تا قبل از نوروز تقریبا فروش خوبی داشتند به یک‌باره بعد از تعطیلات نوروز به رکود رفتند و امروز بازار تقریبا به‌صورت نیمه‌تعطیل درآمد‌دهست. این استاد دانشگاه خاطرنشان کرد: در این شرایط، دولت تصمیم‌گرفته تا محدودیت‌های کرونایی را تشدید کند که به‌ظاهر زمان مناسبی برای این کار است زیرا بازارها خلوت است و دیگر خبری از هیاهوی شب عید در بازار نیست اما اثر این تعطیلی در میان‌مدت روی اقتصاد خانوار و کشور دیده خواهد شد. کشوری دست روی قرنطینه و تعطیلی مشاغل می‌گذارد که در قدم نخست بتواند تورم را کنترل کند و برای این‌که اقتصاد خانوار دچار آسیب نشود گزینه‌هایی را مانند بسته‌های رایگان کمک‌معیشتی در اختیار تمام خانواده‌ها قرار می‌دهد حال چه این خانواده‌ها آسیب‌پذیر باشند و چه نباشند؛ یعنی بتوانند در این شرایط اقتصاد خانواده خود را بچرخانند. این وظیفه بردوش دولت است.

به عنوان نمونه کشوری مانند کانادا با قرنطینه خانواده‌ها، جریمه‌های سنگینی در این خصوص وضع می‌کند اما ماهانه ۲۰۰ دلار به خانواده‌ها اختصاص می‌دهد تا بتوانند زندگی خود را در این شرایط اداره کنند. کشورهایی چون آلمان و فرانسه نیز شرایط مشابه دارند اما در ایران دولتی که دو ماه دیگر بیشتر سر کار نیست و